

ประกาศเทศบาลตำบลบุงเลิศ
เรื่อง ประกาศใช้แผนการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5
ประจำปีงบประมาณ 2568

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า สถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และสามารถเกิดขึ้นได้ทั่วทุกภาคของประเทศไทย โดยเฉพาะในช่วงต้นปีและปลายปีของทุกปี โดยมีแหล่งต้นกำเนิดจากกิจกรรมในพื้นที่ ได้แก่ ไฟป่า การเผาในพื้นที่เกษตร หมอกควันข้ามแดน การจราจรและขนส่ง โรงงานอุตสาหกรรม ประกอบกับสภาพอุตุนิยมวิทยาในช่วงต้นปีที่มีความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทย ทำให้อากาศปิด ลมสงบ ฝุ่นละอองไม่ฟุ้งกระจายและสะสมในพื้นที่เกินมาตรฐาน ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ เป็นอย่างมาก จึงได้แจ้งแนวทางจัดทำแผนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั้น

เทศบาลตำบลบุงเลิศ ได้จัดทำแผนการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ตามแนวทางการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศใช้แผนการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงานควบคุม ป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ที่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสุขภาพอนามัยประชาชนในพื้นที่

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

(นายถอ เหลาทอง)
นายกเทศมนตรีตำบลบุงเลิศ

แผนการดำเนินงานการ ป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษ ละอองขนาดเล็ก

PM2.5

เทศบาลตำบลบึงเลิศ

อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด

แผนการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5

ของเทศบาลตำบลบึงเลิศ

อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

1. ความเป็นมา

สถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่ 17 จังหวัดภาคเหนือ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และสามารถเกิดขึ้นได้ทั่วทุกภาคของประเทศไทย โดยเฉพาะในช่วงต้นปีและปลายปีของทุกปี โดยมีแหล่งต้นกำเนิดจากกิจกรรมในพื้นที่ ได้แก่ ไฟป่า การเผาในพื้นที่เกษตร หมอกควันข้ามแดน การจราจรและขนส่ง โรงงานอุตสาหกรรม ประกอบกับสภาพอุตุนิยมวิทยา ในช่วงต้นปีที่มีความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทย ทำให้อากาศปิด ลมสงบ ฝุ่นละอองไม่ฟุ้งกระจาย และสะสมในพื้นที่จนเกินมาตรฐาน ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 เป็นอย่างมาก

สถานการณ์มลพิษจากฝุ่นละอองมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากสภาพอุตุนิยมวิทยาที่เริ่มเปลี่ยนเข้าสู่สภาวะความเป็นกลางและกำลังพัฒนาเข้าสู่ปรากฏการณ์เอลนีโญ ส่งผลให้เกิดความแห้งแล้ง และปริมาณฝุ่นเกินค่ามาตรฐานในหลายพื้นที่ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน โดยกระทรวงสาธารณสุขระบุว่า จากข้อมูลผู้ป่วยโรคที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ พบผู้ป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ กว่า 1.7 ล้านราย และยังส่งผลต่อการท่องเที่ยว เศรษฐกิจ และสังคม อีกด้วย

เพื่อให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ของเทศบาลตำบลบึงเลิศ อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด จึงได้จัดทำแผนดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 นำมาประยุกต์ใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ต่อไป

2. ข้อมูลทั่วไป

2.1 สภาพทั่วไปของเทศบาลตำบลบึงเลิศ

2.1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

เทศบาลตำบลบึงเลิศ ตั้งอยู่ที่ เลขที่ 106 หมู่ตำบลบึงเลิศ อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด มีพื้นที่ประมาณ 28 ตารางกิโลเมตร หรือ 17,500 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลเหล่าไทรงาม อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลชมสะอาด อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลเมยวดี อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด

ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลจุมจัง อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

2.1.2 เขตการปกครอง

เทศบาลตำบลบึงเลิศ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 9 หมู่บ้าน/ชุมชน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านบึงเลิศ, หมู่ที่ 2 บ้านใหม่ไฟฟ้า, หมู่ที่ 3 บ้านโป่ง, หมู่ที่ 4 บ้านคำอุดม, หมู่ที่ 5 บ้านค่านางดุ่ม, หมู่ที่ 6 บ้านโนนสวรรค์, หมู่ที่ 7 บ้านบึงเลิศเหนือ, หมู่ที่ 8 บ้านหนองม้า, หมู่ที่ 9 บ้านเลิศสมบูรณ์

2.1.3 ประชากร ศาสนา

เทศบาลตำบลบุงเลิศ มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 4,858 คน (ข้อมูลอ้างอิงจากสำนักทะเบียนอำเภอเมยวดี ณ ธันวาคม 2567)

จำแนกเป็นเพศชาย 2,443 คน เพศหญิง 2,415 คน

จำนวนเด็ก (อายุ 0-14 ปี) เด็กชาย 349 คน เด็กหญิง 287 คน

จำนวนผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปี ขึ้นไป) เพศชาย 464 คน เพศหญิง 574 คน

จำนวนผู้พิการ 199 คน

จำนวนผู้ป่วยติดเตียง 30 คน

จำนวนครัวเรือน 1,400 ครัวเรือน

ส่วนใหญ่นับถือศาสนา พุทธ ร้อยละ 99

ข้อมูล ณ วันที่ 30เดือน มกราคม พ.ศ. 2568 (ที่มา : ข้อมูลทะเบียนราษฎรของเทศบาลตำบลบุงเลิศ

2.1.4 การประกอบอาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่ของเทศบาลตำบลบุงเลิศ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ได้แก่ ทำนา อาชีพเสริม ได้แก่ ปลูกถั่วลิสง ปลูกอ้อย มันสำปะหลัง และการเลี้ยงสัตว์ (โค-กระบือ) และการทอผ้าไหมไหมพรมด้วยกี่กระตุก

ที่มา : (<https://www.bunglerd.go.th/pagelist-28.html>)

2.1.5 เส้นทางคมนาคม (การขนส่งทางรถยนต์ ทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ)

เทศบาลตำบลบุงเลิศ การคมนาคมขนส่งส่วนใหญ่จะใช้รถยนต์ส่วนบุคคล หรือรถรับจ้างทั่วไปตำบลบุงเลิศ อยู่ห่างไกลจากตัวจังหวัดร้อยเอ็ด และไม่มีรถโดยสารประจำทาง สภาพถนนในเขตเทศบาลส่วนใหญ่จะเป็นถนนลาดยางและถนนคอนกรีตสายหลักที่ใช้เชื่อมต่อระหว่างอำเภอและตำบลอื่นประชาชนส่วนใหญ่จะใช้ถนนได้หลายเส้นทาง เช่นถนนลาดยางจากอำเภอเมยวดีผ่านบ้านโป่งถึงบ้านบุงเลิศ ถนนลาดยางจากอำเภอเมยวดีถึงบ้านบุงเลิศ ถนนลาดยางสายจากบ้านชมสะอาด (ต.ชมสะอาด) ผ่านบ้านค่านางตุ้มถึงบ้านโนนสวรรค์ ถนนลาดยางสายจากบ้านหนองสะเดา (ต.ชมสะอาด) ถึงบ้านค่านางตุ้ม

2.1.6 แหล่งแม่น้ำลำคลอง

เทศบาลตำบลบุงเลิศ มีพื้นที่อยู่ทางตอนเหนือของจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นที่ราบสูงโดยทั่วไปเป็นที่ดอนสูงๆ ต่ำ ๆ ความอุดมสมบูรณ์ของดินอยู่ในระดับปานกลางในอดีตมีป่าไม้หนาแน่นปัจจุบันถูกบุกรุกทำลายไปเป็นจำนวนมากสาเหตุเพราะราษฎรได้ใช้ที่ดินประกอบอาชีพทำการเกษตรกรรมลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นมีลำห้วยสำคัญไหลผ่านหลายสาย ได้แก่ ลำห้วยแดง ไหลผ่านพื้นที่หมู่บ้าน ตั้งแต่หมู่ที่ 7,2,1,9,8,4,5, ถึงหมู่ที่ 6 มีหนองเรือขนาดใหญ่ในพื้นที่หมู่5และหมู่ 6 มีหนองไผ่อยู่ในพื้นที่หมู่ 5 มีหนองกกบอกอยู่ในพื้นที่หมู่ 3 มีหนองม่วงอยู่ในพื้นที่หมู่ 3 มีหนองแวงปาน้อยอยู่ในพื้นที่หมู่ 3 มีหนองม้าอยู่ในพื้นที่หมู่ 8 มีหนองแก่นขามอยู่ในพื้นที่หมู่ 7

2.1.7 สถานที่สำคัญ

แผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน้าที่ ๓

พื้นที่	สถานที่สำคัญ (ระบุรายละเอียด)	พิกัดทางภูมิศาสตร์
หมู่ที่ 1	ศูนย์การเรียนรู้ 1 แห่ง -ศูนย์วัฒนธรรมภูไท สถานบริการสาธารณสุข 1 แห่ง -รพ.สต.บ้านบึงเลิศ สถานที่ตั้งทางศาสนา 1 แห่ง -วัดโพธิ์ศรีชัย ศาลาประชาคม 1 แห่ง	16.4318561,104.1811837 16.4299575,104.1826318 16.4319677,104.1816192 16.4295966,104.1816457
หมู่ที่ 2	ศาลาประชาคม 1 แห่ง	16.4320587,104.1854022
หมู่ที่ 3	สถานที่ตั้งทางศาสนา 2 แห่ง -วัดศรีมงคลบ้านโป่ง -วัดป่าหนองแคน สถาบันการศึกษา 2 แห่ง -โรงเรียนบ้านโป่งประชาพัฒน์ -ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโป่ง ศาลาประชาคม 1 แห่ง	16.4245213,104.1586803 16.4276024,104.1530763 16.4249194,104.1624854 16.4255787,104.1589127 16.4260048,104.1580024
หมู่ที่ 4	สถานที่ราชการ 1 แห่ง -สำนักงานเทศบาลตำบลบึงเลิศ ศาลาประชาคม 1 แห่ง	16.4268426,104.1615942
หมู่ที่ 5	สถานบริการสาธารณสุข 1 แห่ง -รพ.สต.บ้านบึงเลิศ สถานที่ตั้งทางศาสนา 1 แห่ง -วัดท่าสำราญ สถาบันการศึกษา 2 แห่ง -โรงเรียนค่านางตุ่มโนนสวรรค์ ศาลาประชาคม 1 แห่ง	16.4109936,104.1148926 16.4104099,104.1172741 16.4133520,104.1126184 16.4097766,104.1175359
หมู่ที่ 6	สถานที่ตั้งทางศาสนา 1 แห่ง -วัดศรีแสงจันทร์ ศาลาประชาคม 1 แห่ง	16.4140139,104.1111150 16.137550,104.1066813
7	ศาลาประชาคม 1 แห่ง	16.4300006,104.1877575
8	ศาลาประชาคม 1 แห่ง	16.4278626,104.1594652

หมู่ที่ 9	สถาบันการศึกษา 2 แห่ง -โรงเรียนชุมชนบ้านบึงเลิศ -ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเลิศสมบูรณ์ ศาลาประชาคม 1 แห่ง	16.4325520,104.1777136 16.4304627,104.1795660 16.4315615,104.1794832
รวม	สถานที่ราชการ 1 แห่ง สถานบริการสาธารณสุข 2 แห่ง สถาบันการศึกษา 3 แห่ง สถานที่ตั้งทางศาสนา 5 แห่ง ศูนย์การเรียนรู้ 1 แห่ง ฯลฯ ศาลาประชาคม 1 แห่ง	

2.1.8 สาธารณูปโภค

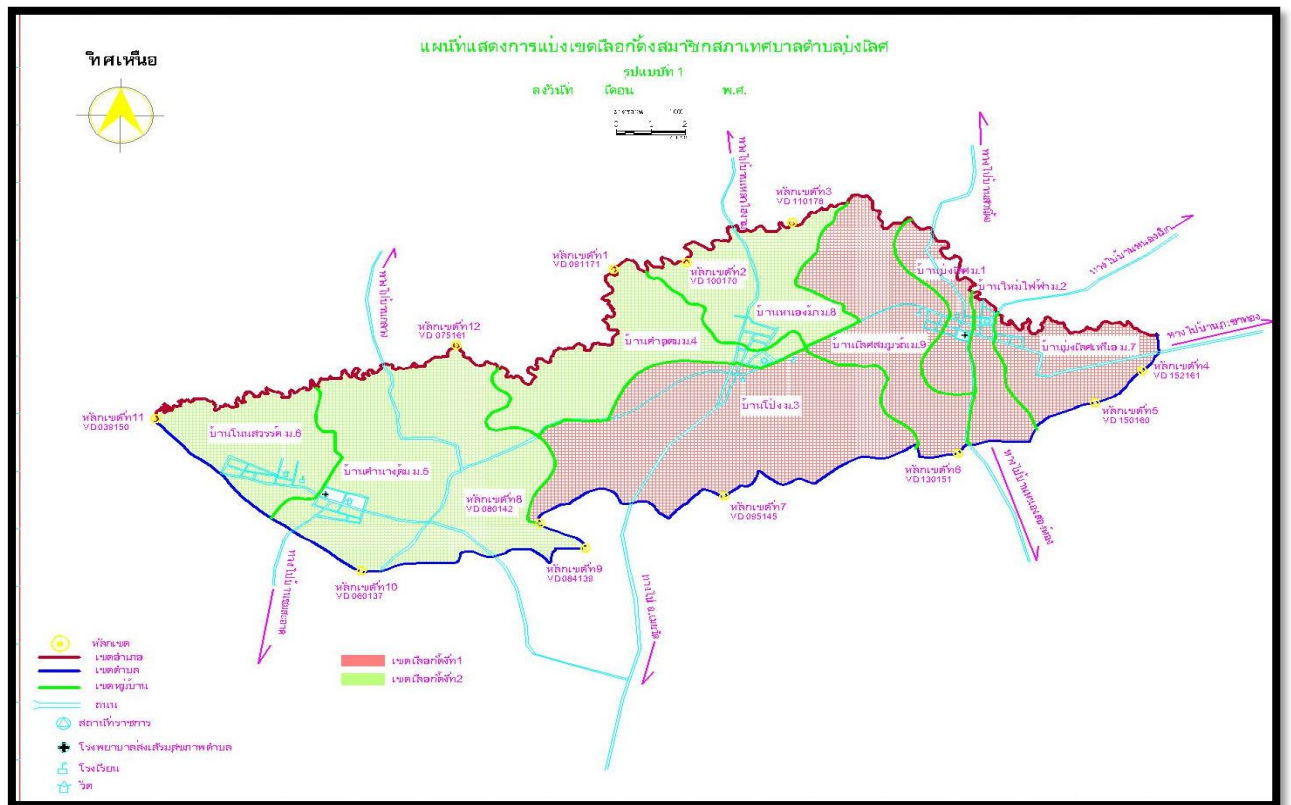
พื้นที่	สาธารณูปโภค (ระบุรายละเอียด)
หมู่ที่ 1	ไฟฟ้า - ประปา 1 จุด ถนน 12 สาย รถโดยสาร -
หมู่ที่ 2	ไฟฟ้า- ประปา 1 จุด ถนน 9 สาย รถโดยสาร -
หมู่ที่ 3	ไฟฟ้า - ประปา 1 จุด ถนน 15 สาย รถโดยสาร -
หมู่ที่ 4	ไฟฟ้า - ประปา 1 จุด ถนน 12 สาย รถโดยสาร -
หมู่ที่ 5	ไฟฟ้า - ประปา 2 จุด ถนน 15 สาย รถโดยสาร -

หมู่ที่ 6	ไฟฟ้า - ประปา 2 จุด ถนน 19 สาย รถโดยสาร -
หมู่ที่ 7	ไฟฟ้า - ประปา 1 จุด ถนน 7 สาย รถโดยสาร -
หมู่ที่ 8	ไฟฟ้า - ประปา 1 จุด ถนน 11 สาย รถโดยสาร - การสื่อสารและโทรคมนาคม 2 จุด
หมู่ที่ 9	ไฟฟ้า - ประปา 1 จุด ถนน 12 สาย รถโดยสาร - การสื่อสารและโทรคมนาคม 2 จุด
รวม	ไฟฟ้า - ประปา 11 จุด ถนน 113 สาย รถโดยสาร- การสื่อสารและโทรคมนาคม 4 จุด

2.1.9 กลุ่มเปราะบางในพื้นที่

พื้นที่	กลุ่มเปราะบางในพื้นที่ (ระบุรายละเอียด)	หมายเหตุ
หมู่ที่ 1	ผู้สูงอายุ 113 คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 จำนวน 113 คน	
หมู่ที่ 2	ผู้สูงอายุ 98 คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 จำนวน 98 คน	
หมู่ที่ 3	ผู้สูงอายุ 155 คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 จำนวน 115 คน	
หมู่ที่ 4	ผู้สูงอายุ 97 คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 จำนวน 97 คน	
หมู่ที่ 5	ผู้สูงอายุ 97 คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 จำนวน 198 คน	
หมู่ที่ 6	ผู้สูงอายุ 99 คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 จำนวน 99 คน	
หมู่ที่ 7	ผู้สูงอายุ 95 คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 จำนวน 95 คน	
หมู่ที่ 8	ผู้สูงอายุ 124 คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 จำนวน 124 คน	
หมู่ที่ 9	ผู้สูงอายุ 87 คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 จำนวน 87 คน	
รวม	ผู้สูงอายุ 1,066 คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 จำนวน 1,066 คน	

2.1.10 แผนที่ของเทศบาลตำบลบุงเลิศ

2.2 สถานการณ์ฝุ่นละอองในพื้นที่ของ

ปีพ.ศ. 2566 มีวันที่ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} มีค่าเกินเกณฑ์ 16 วัน คิดเป็นร้อยละ 9.14 จากวันที่ตรวจวัด 175 วัน และปี 2567 มีการตรวจวัดระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนพฤษภาคม 2567 โดยค่ามาตรฐานฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM 2.5) ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง มากกว่า 37.5 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ทั้งนี้วันที่ค่าเกินเกณฑ์ 64 วันคิดเป็นร้อยละ 42.10 จากวันที่ตรวจวัด 152 วัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 32.96

3 วิสัยทัศน์

เทศบาลตำบลบุงเลิศ จัดวางระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างมีมาตรฐานป้องกันและแก้ไข ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 อย่างมีประสิทธิภาพ

4 พันธกิจ

- 4.1 สร้างความตระหนัก และความเข้าใจในผลกระทบของปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}
- 4.2 มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}
- 4.3 มีการบริหารจัดการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5 เป้าหมาย

ปัญหาปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในพื้นที่ลดลง เด็กเยาวชน ประชาชนในพื้นที่ได้รับการเฝ้าระวัง ควบคุม ป้องกันและแก้ไข ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ที่อาจส่งผลกระทบต่อประชาชน เกิดความร่วมมือของภาคีเครือข่ายในการร่วมกันจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม ได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

6. ตัวชี้วัด

6.1 ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เฉลี่ยต่อวัน น้อยกว่าเมื่อเทียบกับค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เฉลี่ยต่อวัน

6.2 จำนวนเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ลดลงกว่าร้อยละ 50 เมื่อเทียบกับเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

7. การปฏิบัติการ

เพื่อกำหนดให้การปฏิบัติการสอดคล้องตามลักษณะการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 จึงได้กำหนดให้ นายกเทศมนตรีตำบลบึงเลิศ ในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น ซึ่งมีอำนาจในการสั่งการควบคุมและกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครและมีปลัดเทศบาล เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการท้องถิ่น ตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่หากพบว่า เหตุดังกล่าวขยายตัวเป็นวงกว้างเกินกว่าศักยภาพที่จะดำเนินการที่จะป้องกันหรือแก้ไขปัญหาได้ เทศบาลตำบลบึงเลิศประสานกับอำเภอเมยวดีเพื่อเข้ามาแก้ไขปัญหาและให้ความช่วยเหลือต่อไป ในกรณีนี้เทศบาลตำบลบึงเลิศจึงได้จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ของเทศบาลตำบลบึงเลิศโดยแบ่งแผนการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่ ระยะเตรียมการ ระยะเผชิญเหตุ และระยะบรรเทา และระยะมาตรการภาพรวมที่ดำเนินงานต่อเนื่องตลอดทั้งปี โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1 ระยะเตรียมการ

5.1.1 การเตรียมการในภาพรวม

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. 2567			พ.ศ. 2568									งบประมาณ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
1	ประชาสัมพันธ์สถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ทราบอย่างสม่ำเสมอ โดยประกาศผ่านทางช่องทางออนไลน์หรือช่องทางอื่น ๆ ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้														
2	ตรวจสอบค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ โดยที่ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ต้องไม่เกินกว่าค่ามาตรฐาน ตามที่กรมควบคุมมลพิษกำหนด														
3	ตรวจสอบโครงการก่อสร้างต่าง ๆ ที่เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 อย่างสม่ำเสมอ โดยกำหนดให้ผู้รับเหมาหรือผู้รับจ้างมีมาตรการในการป้องกันไม่ให้เกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 เกิดการกระจายและส่งผลกระทบต่อประชาชน														

5.1.1 การเตรียมการในภาพรวม (ต่อ)

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. 2567			พ.ศ. 2568								งบประมาณ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.			ก.ย.
4	บูรณาการร่วมกับตำรวจในพื้นที่คุ้มครองรถยนต์ เพื่อไม่ให้เกิดควันรถยนต์ที่เกินค่ามาตรฐาน			←→											
5	ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชน โดยดำเนินการสื่อสารเชิงรุกตรงจุดต่อเนื่อง ทั้งในช่วงก่อน ระหว่าง และหลังสถานการณ์ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการของภาครัฐ โดยเฉพาะการไม่เผาป่า ไม่เผาในพื้นที่การเกษตร ความระมัดระวังในภัยและความเสียหายจากการเผา ให้ประชาชนตื่นตัวอยู่เสมอ	←											→		
6	บรรจุกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นประจำทุกปี									←→					

5.1.1 การเตรียมการในภาพรวม (ต่อ)

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. 2567			พ.ศ. 2568									งบประมาณ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
7	บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง ขนาดเล็ก PM2.5	←											→		
8	ทบทวนคำสั่ง/จัดตั้งกองอำนาจการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	←											→		

*หมายเหตุ : 1. กำหนดให้

←→ หมายถึง ช่วงระยะเวลาดำเนินการ

←.....→ หมายถึง ดำเนินการเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

5.1 ระยะเตรียมการ

5.1.2 การจัดการไฟในพื้นที่ป่า (หาก อปท. ไม่ได้รับการถ่ายทอดโอนการป้องกันและควบคุมไฟป่า หรือมีพื้นที่ติดกับเขตป่าอุทยานหรือนุรักษ์ สามารถขำการเตรียมการในขั้นตอนนี้)

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. 2567			พ.ศ. 2568									งบประมาณ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
1	จัดหาอาสาสมัครท้องถิ่นป้องกันไฟป่า และลาดตระเวนในพื้นที่ป่าสงวนที่ได้รับ การถ่ายทอดโอนภารกิจอย่างสม่ำเสมอ เพื่อตรวจสอบการไม่ให้เกิดการเผาป่า จากผู้ที่แอบเข้าไปใช้ประโยชน์ในป่า														
2	จัดอบรมให้ความรู้แก่อาสาสมัครท้องถิ่น ป้องกันไฟป่า และประชาชนในพื้นที่														
3	เตรียมความพร้อมอุปกรณ์สำหรับ ใช้การป้องกันและควบคุมไฟป่าให้อยู่ใน สถานะพร้อมใช้งานอยู่เสมอ														
4	จัดหาอุปกรณ์เพิ่มเติมเพื่อให้เพียงพอ ต่อการใช้งาน														
5														

*หมายเหตุ :

1. กำหนดให้

←→ หมายถึง ช่วงระยะเวลาดำเนินการ

←.....→ หมายถึง ดำเนินการเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

5.1 ระยะเตรียมการ

5.1.3 การจัดการไฟในพื้นที่เกษตร

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. 2567			พ.ศ. 2568									งบประมาณ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
1	ประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้เกษตรกรงดการเผา และนำตอซังข้าวและฟางข้าวไปแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าแทนการเผา														
2	สำรวจพื้นที่เผาซ้ำซ้อนในพื้นที่การเกษตรและขอความร่วมมือเจ้าของที่ดินไม่ให้เผาในพื้นที่ และจัดชุดลาดตระเวนพื้นที่นั้นอย่างสม่ำเสมอ														
3	ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมกับผู้ก่อให้เกิดเหตุรำคาญ และหากพบว่าเหตุรำคาญนั้นขยายเป็นวงกว้าง ให้ประกาศให้พื้นที่นั้นเป็นพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ และดำเนินการแก้ไขปัญหาเหตุรำคาญให้ยุติโดยเร็ว														

5.1.3 การจัดการไฟในพื้นที่เกษตร (ต่อ)

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. 2567			พ.ศ. 2568									งบประมาณ	แหล่งที่มา ของงบประมาณ
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
4	บูรณาการร่วมกับเกษตรกรอำเภอในการ ให้ความรู้แก่เกษตรกรเกี่ยวกับการ ทำเกษตรรูปแบบใหม่ เช่น เกษตร อินทรีย์ เป็นต้น เพื่อเป็นตัวเลือก ให้เกษตรกรในการทำมาหากิน และลดการเผา														

*หมายเหตุ :

1. กำหนดให้

◀—▶ หมายถึง ช่วงระยะเวลาดำเนินการ

◀-----▶ หมายถึง ดำเนินการเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

5.1 ระยะเตรียมการ

5.1.4 การควบคุมฝุ่นละอองในเขตเมือง

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. 2567			พ.ศ. 2568								งบประมาณ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.			ก.ย.
1	ตรวจสอบรถยนต์ในสำนักงานให้มีการ ตรวจเช็คสภาพเครื่องยนต์ เปลี่ยนถ่าย น้ำมันเครื่อง เพื่อไม่ให้ปล่อยค่าควันดำที่ เกินมาตรฐาน														
2	ประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้ประชาชน ในพื้นที่ตรวจเช็คสภาพเครื่องยนต์และ เปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่องอย่างสม่ำเสมอ														

*หมายเหตุ :

1. กำหนดให้

- ◀→ หมายถึง ช่วงระยะเวลาดำเนินการ
- ◀→ หมายถึง ดำเนินการเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

5.1 ระยะเตรียมการ

5.1.5 การร่วมมือของภาคเอกชน

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. 2567			พ.ศ. 2568									งบประมาณ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
1	ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการรับซื้อตอซังข้าวและฟางข้าว เพื่อนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงหรือนำไปแปรรูปเป็นอาหารสัตว์														
2	สนับสนุนอุปกรณ์/เครื่องมือ สำหรับการป้องกันและควบคุมไฟป่าหรือเครื่องมือวัดฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5														

*หมายเหตุ :

1. กำหนดให้

←→ หมายถึง ช่วงระยะเวลาดำเนินการ

←.....→ หมายถึง ดำเนินการเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

5.2 ระยะเผชิญเหตุ

5.2.1 การจัดการไฟฟ้า

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. 2567			พ.ศ. 2568									งบประมาณ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
1	เข้าระงับเหตุโดยเร็ว และดำเนินการดับไฟฟ้าในพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบเบื้องต้น พร้อมทั้งควบคุมไม่ให้เกิดไฟลาม				←					→					
2	บูรณาการร่วมกับเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หากสถานการณ์เกินกว่าความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น				←					→					

*หมายเหตุ :

1. กำหนดให้

←→ หมายถึง ช่วงระยะเวลาดำเนินการ

←.....→ หมายถึง ดำเนินการเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

5.2 ระยะเผชิญเหตุ

5.2.2 การจัดการไฟในพื้นที่การเกษตร

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. 2567			พ.ศ. 2568									งบประมาณ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
1	เข้าระงับเหตุโดยเร็ว เพื่อไม่ให้เกิด การลุกลามของไฟในพื้นที่การเกษตร				←					→					
2	บูรณาการร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ใน การเข้าระงับเหตุ				←					→					
3	หากพบว่าปัญหาดังกล่าวเกิดเป็น วงกว้าง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกาศให้พื้นที่นั้นเป็นพื้นที่ควบคุมเหตุ รำคาญและระงับเหตุให้ยุติโดยเร็ว				←					→					

*หมายเหตุ :

1. กำหนดให้

←→ หมายถึง ช่วงระยะเวลาดำเนินการ

←→ หมายถึง ดำเนินการเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

5.2 ระยะเผชิญเหตุ

5.2.3 การควบคุมฝุ่นละอองในเขตเมือง

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. 2567			พ.ศ. 2568									งบประมาณ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
1	ประชาสัมพันธ์ ถึงสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ทราบ				←					→					
2	จัดหาหน้ากากอนามัยให้กับประชาชนในพื้นที่				←					→					
3	ระงับการก่อสร้างในพื้นที่ในช่วงเวลาวิกฤต เพื่อเป็นการลดการเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5				←					→					
4	จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น														

1. กำหนดให้

←→ หมายถึง ช่วงระยะเวลาดำเนินการ

←.....→ หมายถึง ดำเนินการเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

5.3 ระเบียบรเทศ

5.4 มาตรการบริหารจัดการในภาพรวม

5.4.1 ศึกษาแนวทางหรือร่วมกับภาคเอกชนในการให้การสนับสนุนเกษตรกรให้เกษตรกรลดการเผาตอซังข้าวและฟางข้าว

5.4.2 จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 เช่น การปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อดูดซับก๊าซคาร์บอนไดร็อกไซด์และกรองฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 การรณรงค์งดใช้รถยนต์การประหยัดพลังงานในอาคารสำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การลดใช้พาชนะที่ผลิตจากพลาสติก เป็นต้น

5.4.3 ให้อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกสอดส่องความเรียบร้อยในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ และหากพบเจอเหตุผิดสังเกตให้รีบรายงานให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ทราบ

5.4.4 ปลูกฝังจิตสำนึกให้แก่เด็ก นักเรียน เยาวชน ให้เข้าใจถึงปัญหาของฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 อย่างสม่ำเสมอ

6. กฎหมาย/ระเบียบ/หนังสือสั่งการ ที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542
2. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
3. พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550
4. แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2)
5. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. 2557
6. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ของ้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2566
7. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายให้แก่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนของ้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2560
8. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. 2555 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
9. ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง การกำหนดกิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นที่เป็นหน้าที่และอำนาจของ้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : ด้านการป้องกันและควบคุมไฟฟ้า
10. ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2567
11. ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2567
12. หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2563
13. หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2564

14. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท 0820.3/ว 3051 ลงวันที่ 21 ธันวาคม 2564
15. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0820.3/ว 10385 ลงวันที่ 27 ตุลาคม 2566
16. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0808.2/ว 0533 ลงวันที่ 27 มกราคม 2563
16. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท 0820.3/ว 1091 ลงวันที่ 12 มีนาคม 2567.
17. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท 0808.2/ว 388 ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2564
18. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0804.5/ว 0924 ลงวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2563
19. คู่มือการจัดการสาธารณสุข สำหรับผู้อำนวยการท้องถิ่น จัดทำโดย กรมป้องกันและบรรเทา
สาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย